

Reaguj na przemoc wobec osób starszych

Przemoc wobec starszych jest poważnym problemem społecznym w skali globalnej. Wpływ na to ma postępujący proces starzenia się społeczeństwa na całym świecie

Najczęstszą formą przemocy wobec starszych jest przemoc psychiczna i ekonomiczna. Potwierdzają to badania Instytutu Psychologii PAN z 2015 roku.

Jakie mogą być formy przemocy wobec osób starszych

Główne formy przemocy to:

- izolowanie
- zabieranie pieniędzy (np. emerytury czy renty)
- wytykanie choroby i niepełnosprawności
- szantażowanie, groźby, wyzwiska
- ograniczanie swobody decyzji
- straszenie oddaniem do domu opieki
- wmawianie choroby psychicznej
- wymuszanie zmian w testamentcie
- obciążanie zawyżonymi kosztami (np. kredytami lub pożyczkami)
- skłanianie do darowizn
- zaniedbywanie, niezapewnienie jedzenia, leków, higieny osobistej, opieki medycznej
- opuszczenie przez opiekunów, pozostawienie bez opieki.

Kto i gdzie stosuje przemoc wobec osób starszych

Przemoc wobec starszych ma miejsce najczęściej w domach lub instytucjach opiekuńczych. Sprawcami są członkowie najbliższej rodziny (współmałżonek, dzieci, wnukowie) lub opiekunowie instytucjonalni. Sprawcy zwykle mają z ofiarą silny emocjonalnie i długotrwały kontakt – są to najczęściej najbliżsi. Dlatego ofiary wstydzą się, boją, mają poczucie winy, a nawet usprawiedliwiają sprawców i ukrywają problem. Czasami też nie mają świadomości, że takie traktowanie jest przemocą.

Jak epidemia wpływa na przemoc wobec starszych

Epidemia przyczyniła się do nasilenia przemocy. Sytuacja zamknięcia i izolacji, większej bezkarności sprawców nasiliła zachowania przemocowe. Ofiarami są najczęściej osoby zależne – dzieci, starsi i osoby z niepełnosprawnością.

Jak reagować

Przemoc, która pozostaje bez reakcji, eskaluje i staje się coraz bardziej dotkliwa dla ofiary. W rodzinie sprzyja jej „tajemnica czterech ścian”. Dlatego trzeba reagować, aby przerwać milczenie i pomóc osobom krzywdzonym.

Jeśli doświadczasz krzywdy ze strony bliskich lub podejrzewasz, że osoba starsza doznaje przemocy w rodzinie, nie czekaj, działaj. Wykorzystaj jedno z rozwiązań:

1. Powiedz o tym komuś, komu ufasz.
2. Poproś o pomoc specjalistów: ośrodek pomocy społecznej, policję lub organizację pozarządową (fundację lub stowarzyszenie).
3. Zadzwoń do Fundacji Projekt Starsi, na numer [537 375 505](tel:537375505).

Fundacja Projekt Starsi

Fundacja Projekt

[Starsi](#) od 6 lat pomaga osobom starszym, ofiarom przemocy. Udziela wsparcia psychologicznego i prawnego poprzez konsultacje. Prowadzi grupę wsparcia (zawieszona w czasie pandemii). Zgłasza i monitoruje przypadki krzywdzenia starszych. Działalność stacjonarna dotyczy głównie mieszkańców Warszawy. Telefoniczna mieszkańców całej Polski.

Przemoc może mieć różne oblicza – od słów po czynny. Przemoc może dotknąć każdego, niezależnie od wieku, dochodów czy wykształcenia. Jej ślady, nawet po wielu latach, mogą

utrudniać tworzenie dobrych relacji z ludźmi. [Dowiedz się więcej z broszury na temat przemocy.](#)

Artykuł jest efektem współpracy NFZ z Fundacją Projekt Starsi w ramach [Forum Organizacji Pacjenckich \(FOP\)](#).

Publikacje dotyczące zdrowia seniorów

- [Przewodnik dla opiekunów osób niesamodzielnych](#)
- [Magazyn „Ze zdrowiem”](#)